

29. Apr. 1843

FAKTA

Dato:

29. Apr. 1843

Sidetal:

Dagbog B, side 50-51

Dagbogens placering:

Den kgl. Kobberstiksamling, inv.nr.

KKS14024

Trykt udgave:

Jesper Svenningsen (red.): Seks år af

et liv. Johan Thomas Lundbye –

Dagbøger om tro, skæbne, kunst og

kærlighed, København 2018, s. 175

TRANSSKRIFTION

29 April

Poesi og Prosa er som Ild og Vand. Jeg elsker Poesien der lever hos Folket i dets Sagn og Sange, Ingen kan elske den høiere end jeg; men jeg hader disse lavede •51• Folkesagn, der tit paa en forstyrrende Maade klæbe sig fast ved yndige Steder. Hertha-Dalen¹ har aldrig ret villet smage mig som Offerlund, den har jo Intet, der minder om en saa fjern Tid, ja stod der endda en Klynge Ege, som de to paa Jægerspriis,² der dog kan føre Tanken langt om end ikke langt nok tilbage – De Navne, man giver flere af Høiene ved Leire har ligeledes stødt mig og dette sagde jeg idag Worsaae,³ der lod til at glæde sig derved, da det ogsaa var hans Mening, at det var senere Benævnelser; men han vedføjede Frode-Høi ved Værebros, og strax blev jeg tavs, den vilde jeg nu gjerne skulle beholdt sit Navn – hvorfor? jeg veed det ikke, jeg elsker dette Sagn om Folket, der bar deres Konge om Land i tre Aar før de kunde beqvemme dem til at skille ved Liget og stæde det til Jorde ved Værebros. Det har bedrøvet mig at see to uhyre Gruusgrave at udhule Frode-Høi;⁴ men jeg var temmelig ligegyldig ved at see en Kong Hests forsvinde paa samme Maade ved Leire, og maatte lee, da Bonden sagde mig at den Tue, som nu Plougen Aar for Aar gjør mindre kjendelig, var Kong Føls Grav. – Jeg synes at Ælden er nok [overstreget: for] |til| at give mig Interesse for de Stensætninger, der er saa gamle, at vi Intet veed om dem, uden at de er standhaftige Mindesmærker, vore Fædre have sat dem selv. Ligesaa vammel jeg bliver ved de daarligt lavede Sagn, ligesaa meget frygter jeg dog den tørre Videnskabsmand, der med sin Lærdom bortvifter Duften fra mangt et yndigt Sted.

¹ Lundbyes besøg i Herthadalen ved Ledreborg er omtalt i dagbogen, 5. oktober 1842.

² Lundbyes tur til egene i Jægerspris Nordskov er omtalt 21. juni 1842.

³ Arkæolog og historiker Jens Jacob Asmussen Worsaae (1821-1885).

⁴ Omtalt i dagbogen, 27. juni 1842.

søndertræde hans Skabning, der lever om den; men
den lader sig villig tjemme og erkjender sig saa
at sigge derved en aandelig Overlegenhed, den maas be-
e sig for. — Er der ikke ogsaa i mig en saadan Frem-
adskriden, ogjæser der ikke ogsaa i mig et saadant Liv,
der leenges efter at yttre sig, indtale sig? Men der gaar
Mennesker paa denne Jord, som menteres af en saa-
dan Længsel, Mennesker, som mangler Evnen til
at indtale dem — de gaar bort til deres Skaber, søfer
staaende, der²³ Liv var sørgeligt, deres Plaab maas
staaet til Høiers Næderer. — Underligt, imderligt
er Livet! vi tænke — de Leeds gruble og gruble — og
til sidst maas vi dog Alle stævne til Gaadens, den store
Gaadest, som Skaberen ikke har givet Nogen at kunne
løse. Selv den klogeste den Stalteste skal dog ydmygt
føle: der er et Romme, hvorover hans Tanke ikke
kan flyve.

26 April

Jeg var idag til Alters hos den gamle Praef. Proerser, der
nigtig nok bliver for gammel til at forrette Tjenestens Virken.
Jeg kunde have troengt til et kraftigt Guds Ord ved denne
Leilighed, og havde ogsaa hellere sigt derhen, naar jeg vid-
ste det var at væ verte, dersom ikke plue af Familien
harde deltaget i denne blandling i Anledning af
Joathims Confirmation.

29 April

Pæsi og Prosa er som Ald og Vand. Jeg elsker Pædien
der lever hos Folket i det Sagn og Sange, Ingen kan
elke den høiere end jeg; men jeg hader disse lauede

Falkesagn, der tit paa en forstyrrende Maade klæbe sig
fast ved et yndigt Sted. Klentha: Daleu har aldrig set
villet smage mig som Offerlund, den har jo Fjeldet,
der minder om en saa fjern Tid, ja stad der endda
en Klegge Ege, som der to paa Jagers friis, der
dog kan føre Tanken langt om end ikke langsmok
tillbage — De Navne, man giver flere af Klæime
ved Leine har ligeledes stætt mig og dette sagde j
idag Warsaw, der lad til at glæde sig derud, da
det ogsaa var hans Mening, at det var senere
Benevnelser; men han ved paa de Frade Klæi ved
Varetra, og strax blev j stavs, den vilde j mi gjere
skulde beholdt sit Navn — hvorfor? j ved det ikke,
j elsker dette Sagn om Folket, der har deres Konger om
Land i tre Aar for de kunde begynde me som til
at skilles ved Liget og stæde det til Jerde ved Varetra.
Det har betruuet mig at see to uhyre Jerns grave at
indhale Frade Klæi, men j var temmelig ligegyldig
ved at see en Kong Plest³ forstinde paa samme
Maade ved Leine, og maatte lee, da Bonden sagde
mig at den Træ, som mi Plougen Aar for Aar gjør
mindre hvedelig, var Kong Fåls Grav. — J synes
at Alder er nok for at give mig Factressen for de Steen
setninger, der er saa gamle, at vi Fortet ved om dem,
uden at de er standhaftige Mindes marker, som Træ
haer sat som selv. Ligesaa varmel j bliver ved de
saarligt laede Sagn, ligesaa meget spjgtes j dog
Bontore Videnskabsmand, der med sin Lædom bestrifter
Luften fra maugt et yndigt Sted